

Л.В. Калініна,
кандидат педагогічних наук, професор;
І.В. Самойлюкевич,
кандидат педагогічних наук, доцент;
Л.І. Березенська,
старший викладач
(Житомирський педуніверситет)

ВИКОРИСТАННЯ КАЗКИ ЯК АВТЕНТИЧНОГО ІНШОМОВНОГО ТЕКСТУ ДЛЯ ІНТЕГРОВАНОГО РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВИХ ВМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

У статті запропоновано нові технології організації та проведення позакласної роботи з іноземної мови на початковому ступені навчання на основі використання казки як автентичного іношомовного тексту.

Казка, як літературний жанр, є близькою та зрозумілою для молодших школярів. В цей вік учням відомі різні казки, вони пам'ятають безліч казкових героїв та вірять у правильність їх вчинків. Кожна казка несе у собі певну мораль: справедливість, милосердя, чесність, порядність, любов. Саме тому, використання казки у виховних цілях на молодшому ступені навчання не викликає ніякого сумніву [1:279]. Знайомство з казками інших народів світу на англійській мові розширяє світогляд молодших школярів та збагачує їх уяву і пам'ять.

Подорожуючи у світ казки, молодші школярі можуть не тільки спробувати інсценувати нескладні казки та їх фрагменти, зіграти казкових героїв у формі джазових наспівів, але й розказати казку, ілюструючи її власними малюнками. Учні у змозі під керівництвом вчителя створити шкільний театр казки, допомогти батькам приготувати маски і карнавальні костюми та створити альбом чи колаж, присвячений улюбленим героям казок.

Організуючи з учнями подорож у казку, вчитель може запропонувати їм сісти в коло на килимок, взяти улюблену іграшку та уважно послухати цікаву казку, подивитись телевізійний мультфільм.

Для позакласного заходу "Подорож у казковий світ" вчитель підбирає найбільш популярні дитячі казки з яскравими образами їх героїв, масовими сценками, невеликими та простими репліками.

Далі пропонуємо зразок сценарію подібного заходу.

Заздалегідь учитель просить учнів одягти карнавальні костюми тих казкових героїв, які їм подобаються, чи принести з собою ті іграшки звірят та пташок, які зустрічаються в їх улюблених казках.

Narrator: Hello, children. Glad to see you, the heroes from fairy tales. Hello, Wolf, Cock, Little Red Riding Hood, Three Bears, Three Kittens, Cinderella etc. Hello, everybody! Glad to see you here!

(Звертаючись до Червоної Шапочки) Come up here, Little Girl. Tell us, please, who are you? What fairy tale are you from?

Little girl: I'm Little Red Riding Hood. This is my basket. I have a pie for my granny here.

Narrator: Children, tell me, please, who met Little Red Riding Hood in the wood?

Children: Wolf. Wolf.

Narrator: Are you here, Grey Wolf? Come up here, my dear friend.

Wolf: Hello! I'm Grey, Angry, Hungry Wolf.

Narrator: Glad to see you. Let's greet Mr.Wolf and say together: "Good morning, Mr.Wolf".

Children: Good morning, Mr.Wolf.

Narrator: I can see Mr.Dog here. Come up, Mr.Dog.

Dog: I'm from a fairy tale "Turnip". My friends are: a cat, a grandpa, grandma and granddaughter and a *(ніби забувши).*

Narrator: Who can help Mr.Dog?

Children: A mouse.

Dog: Yes, and a little mouse.

Narrator: Look at the pictures, children, and say: What tale is it?

(Учні дивляться на малюнки з казок та відгадують назву казки. Винагороджується той учень, хто правильно назве ту чи іншу казку на англійській чи на рідній мові).

Narrator: Can you name the colours from fairy tales?

1) What colour is Little Red Riding Hood's Hood?

2) What colour is Big Wolf?

3) What colour are Three Bears?

I see, you know different colours.

Учні називають різні кольори, учитель хвалить учнів.

Narrator: If you guess the right word, you'll get a prize.

1) Little Red Riding Hood took a basket. She wanted to see her (granny)

2) "Who was sitting in my chair?" – said (Baby Bear)

3) She worked from morning till night. Who is this little girl? (Cinderella)

Учні відгадують слова та хором називають їх.

Children: A Mouse, a Fox, a Frog, a Bear, a Wolf.

Narrator: What can you tell us about a mouse?

Children: It was little.

Narrator: Let's write down the names of the animals instead of the lines.

(Один з учнів записує: "A little mouse", по контуру рукавички. Потім вчитель продовжує аналогічно запитувати учнів про решту звірів та пропонує дописувати речення по черзі.)

Narrator: What did these animals do?

Children: They lived in the mitten.

Narrator: Let's write these words in the picture.

(Таким же чином учні складають ще одне чи декілька речень та записують їх у формі рукавички, як на нашому зразку, великими різнокольоровими буквами).

Narrator: We'll show you some pieces from fairy tales. It will be a mime. Look at the stage and guess the tale.

Заздалегідь готуються фрагменти казок, які програються за допомогою пантоміми. Це можуть зробити старшокласники чи наймолодші школярі. Під час показу пантоміми обов'язково звучить музика. У першому фрагменті можна показати пантоміму на казку "Червона Шапочка".

Дівчинка йде по сцені з кошиком, зриває квіти, вона одягнута в червону шапочку.

Ведучий ставить запитання учням:

Narrator: Who is this girl? What fairy tale is she from?

Наступним фрагментом казки може бути пантоміма казки "Івасик-Телесик". Хлопчик сидить на стільчику, ловить рибу, у нього в руках вудлице. На сцені з'являється "Мама", вона кличе хлопчика, рукою махаючи йому йти (пливти) снідати.

Narrator: Who is this little fisherman? Who is this woman? What tale is it?

Ще однією пантомімою пропонуємо зобразити фрагмент казки "Маша і три ведмеді". На сцені стоїть стіл та 3 стільці, дівчинка з'являється біля столу, сідає на всі стільці. Потім перекидає їх, коштує з усіх трьох тарілок, відсовує їх і т. д. Обов'язково звучить музика.

Narrator: Do you know who lives in this house? Can you tell me the name of this naughty girl? What is the title of this fairy-tale?

Narrator: Listen to the sounds attentively and say whose voices you hear. Raise your hands if you know the answers.

Заздалегідь на плівку записуються голоси головних героїв казок на фоні музичного супроводу. Учні слухають фрагменти казок та вгадують імена героїв, які вимовляють ті чи інші репліки.

Wolf's voice: The better to see you, my dear Granny!

(запис зупиняють та учні відповідають по одному чи хором після кожної паузи).

Little Red Riding Hood's Voice: Hello, Mr. Wolf! I'm glad to see you here in the wood!

Baby Bear's voice (crying): Who has broken my chair? Who has eaten my porridge?

Cinderella's Voice: I work much. I have 2 angry sisters and a stepmother. She is angry too.

Grandfather's Voice: My daughter! Help me please. Let's pull this turnip together.

Frog's Voice: Croak! Croak! Croak! Who lives in this house? May I come into this house?

(За правильні відповіді діти одержують невеличкі подарунки – намальовані рукавички.)

Narrator: Dear children, you've worked much today. Thank you. Move your chairs and sit in a circle. I'll retell you a new fairy-tale. You'll listen attentively and do the actions. Let's try to act out. You can use your dolls and puppets to help you.

(До переоповідання казки ведучий пропонує учням продемонструвати рухи та голоси деяких диких та свійських птахів і звірів.)

Narrator: Let's have a try. Can you jump like a frog? Show it. *(Діти стрибають.)*

Can you swim like a fish? Show it. *(Діти руками показують рухи.)*

Can you walk like a duck? Show it.

Can you say "moo-moo" like a cow? Say it together.

Can you say "Meow-Meow" like a cat? Say it together.

Can you say "quack, quack" as a duck? Say it together.

О.К. You know how to do it and how to say it. You are ready to listen to a new fairy tale.

It's about a tiny-tiny Pussy cat. Listen and act, please.

(Ведучий розповідає казку, демонструючи рухи та імітуючи голоси героїв казки, повторюючи разом з учнями та заохочуючи їх до активного слухання казки.)

Once upon a time there lived a tiny-tiny Kitten. It's name was Pussy cat. It lived in a tiny basket. Pussy cat lived on a farm. When he wanted to eat he said, "Meow! Meow!" What did he say? *(Учні хором повторюють слова: Meow! Meow!)*

Once it was very warm. The sun was shining brightly. Pussy cat was sleeping in the yard. But he couldn't sleep well. He woke up when a red cock sang, "Cock-a-doodle-do!" Can you sing as a cock, "Cock-a-doodle-do?" Repeat it, please. Pussy cat fell asleep, but soon the dog barked, "Bow-bow-bow!" How did the dog bark? *(Children repeat in*

chorus: Bow-bow-bow.) And noisy ducks cried, "Quack! Quack! Quack!" Repeat it louder, please. Pussy cat fell asleep again but soon the cow said, "Moo! Moo! Moo!" Say it together, "Moo – moo!"

Pussy cat woke up again. Then yellow chickens cried, "Cheep! Cheep! Cheep!" Repeat it, please, together.

Pussy cat fell asleep again. But soon noisy ducks cried, "Quack! Quack! Quack!" How did the duck cry? Yes, "Quack-quack." They walked and cried, walked and cried. Show, please, how they walked and cried.

Pussy cat wanted to sleep very much. But a little cuckoo sang, "Cuckoo, cuckoo!" Repeat it together, children. And green frogs cried, "Croak! Croak! Croak!" Can you repeat it? Yes. They jumped and jumped. Show, please, how they jumped.

Pussy cat wanted to sleep very much. He put his head on his tail (*show how it did it*) and fell asleep. But soon white hens sang, "Cluck! Cluck!" Can you repeat it like hens? Pussy cat was very tired and he was very unhappy. He climbed out of his tiny-tiny basket and began crying, "Meow! Meow! Meow!" Can you say it like Pussy cat? "I can't sleep, because the dogs bark, "Bow-Bow" (*the teacher asks children to repeat special sounds in chorus every time*), the ducks cry, "Quack-Quack", the cows say, "Moo-Moo", chickens say, "Cheep-Cheep", cocks sing, "Cock-a-doodle-do", frogs cry, "Croak-croak", hens say, "Cluck-Cluck" and cuckoos sing, "Cuckoo-Cuckoo". And all of them walk and talk and jump. Will you show it, children?

Pussy cat was crying and crying. Can you show it? A little girl came up to Pussy cat. She hugged it and kissed it. Show it, please. The girl put Pussy cat into a tiny-tiny basket and ran home. Show, please, how the girl ran home. Stamp your feet together. Pussy cat fell asleep at last. Be quiet, children. Pussy cat is sleeping now. But it's time to get up!

Narrator: Let's wake up Pussy cat. Let's sing a song for him and dance together. Stand in a circle, please. Who wants to be a turnip? Go to the middle of the circle. (The melody of an English song "The farmer in the dell" is mostly used in the following song.

"A turnip" dances in a circle. He/she chooses another child to be "a granny," meanwhile all the children sing and dance in a circle. Then another child "a granny" chooses "a daughter", "a daughter" chooses "a dog", "a dog" chooses "a cat". It goes on until "a mouse" chooses a turnip again.)

"Ріпка" йде у центр кола і танцює там. Потім вона вибирає "бабусю", запрошуючи її до середини, "бабуся" вибирає "дочку". "Дочка" танцюючи, запрошує "собачку", "собачка" – "котика", а "котик" – "мишку". Решта учнів танцюють та співають пісню у колі.

A granny pulls a turnip, a granny pulls a turnip,
A granny pulls a turnip, ha-ha-ha!

A mother pulls a granny, a mother pulls a granny,
A mother pulls a granny, ha-ha-ha!

A daughter pulls a mother, a daughter pulls a mother,
A daughter pulls a mother, ha-ha-ha!

A puppy pulls a daughter, a puppy pulls a daughter,
A puppy pulls a daughter, ha-ha-ha!

A kitten pulls a puppet, a kitten pulls a puppet,
A kitten pulls a puppet, ha-ha-ha!

A mouse pulls a kitten, a mouse pulls a kitten,
A mouse pulls a kitten, ha-ha-ha!

Після останніх слів пісні учні, які танцювали посередині кола біжать швиденько до решти учнів у колі. Учень, який залишається в центрі кола останнім, стає новою "ріпкою". Пісню співають спочатку. Гра продовжується.

Narrator: Now, children, let's sit in a semicircle and watch a video fairy tale.

Даний масовий захід можна закінчити показом відеофільму-казки чи мультфільму, час від часу зупиняючи його та пропонуючи дітям передбачити події (на рідній мові).

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. – К. : Ленвіт, 1999. – 320.

Матеріал надійшов до редакції 6.02.2004 р.

Калинина Л.В., Самойлюкевич И.В., Березенская Л.И. Использование сказки как аутентичного иноязычного текста для интегрированного развития речевых умений учеников начальной школы.

В статье предложены новые технологии организации и проведения внеклассной работы по иностранному языку на младшей ступени обучения на основе использования сказки как аутентичного иноязычного текста.

Kalinina L.V., Samoiliukevich I.V., Berezenskaya L.I. Employing Fairy Tales as a Sample of Authentic Foreign Text to Develop Speaking Skill of Young Learners.

The article suggests new technologies of extra-curriculum work with young learners at a secondary school on the basis of a fairy-tale as one of the samples of authentic foreign texts.